

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravníštvo naj se blagovoliijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaupnica grofu Hohenwartu.

Z velikim trdom in naporom je nekaj gorenjskih župnikov vendar-le spravilo na noge bolešno in slabotno zaupnico, ki se je te dni oddala grofu Hohenwartu. Pozno je prišla, a vendar je prišla! Kakor kažejo podpisi, je ta zaupnica pravi in pravcati duhovniški sad, ki je dozorel po gorenjskih župnijah. Ni prihajala iz srca, vsaj drugače biti ne more, če je vendar še celo Goriški prerok kisló gledal tisti čas, ko se je bila na Dunaju koalicijska skovala. Prvo načelo naših klerikalnih fanatikov obstoji v tem, da odklanjajo vsako skupnost z onimi, koje nazivljejo slovenske liberalce. In ni še dolgo, ko se je z Ljubljanske lece kot najnovejša resnica katoliške vere oznanjevalo, da pravi katoličan liberalca niti pozdraviti ne sme, in če ga oni pozdravi, ne sme mu niti odzdraviti. To je načelo in po njem so se prej kot ne ravnali skoraj vsi gorenjski župniki, ki so obilokrat v strasti presežali še celo Ljubljanske kaplane! In sedaj so morali ravno ti župniki v ogenj, in še celo za — koalicijsko.

Kakor znano, odobrilo se je s koalicijsko pregrešno načelo, da se imajo katoliški konservativci privaditi popustljivosti, ter se bratiti še celo s hudobnim liberalstvom. In to načelo pobijal je dr. Mahnič od pričetka svojega pogubnega delovanja, in ravno kranjska in še posebej gorenjska duhovščina ga je pri tem najboljše podpirala; ona je najglasneje kričala, da z liberalstvom ni nikakega premirja in da pravi katoličan, če noče zapasti peklenskemu ognju, ne sme liberalcem nasproti kazati niti najmanjše popustljivosti! Sedaj pa so ti gospodje doživeli, da se ljubljenci katoliškega naroda, kolikor jih sedi v imenu slovenskega naroda v Dunajskem parlamentu, bratijo — ne s slovenskimi liberalci, kojih itak ni — nego s pravimi židovskimi liberalci, koje združuje v sebi — bodisi da so že takomenovani „Gesinnungsjuden“, bodisi da so čisti in nepopačeni „Confessionsjuden“ — tista poprej tako sovražena nemška levica! In ravno grof Hohenwart prouzročil je ta najnovejši in „najkonservativnejši čin“, da je vrgel v jeden in isti koš kanonika Kluna, rabija Blocha in pl. Plenerja, z vso mnogoštevilno njegovo svito! V tem činu stakniti nekaj konservativnega,

to je do sedaj bilo dano samo gospodom župnikom, ki so napravili najnovejšo zaupnico grofu Hohenwartu! Ta zaupnica je pa ob jednom tudi nezaupnica dru. Mahniču, ki je bil do sedaj pravi politični voditelj naši prečastiti duhovščini! Neradi so gospodje prevzeli krvavopoteče delo te zaupnice, pa so je vendar morali prevzeti vsled tistega znanega pritiska od zgorej. Pa so tudi počasi delali! Kar vidimo jih, kako so se potili s čmernimi obrazi za podpise. Ali vsaj tudi drugače biti ni moglo, ker ni bilo pri stvari pravega navdušenja. Da koalicijska radikalnemu krilu naših klerikalcev ravno tako ni všeč, kakor ni nam všeč, o tem že čivka prinas vsak vrabič na strehi. In pripoznavamo tudi, da bi bila gorenjska duhovščina, če bi bila hotela, prej kot ne s znanimi svojimi sredstvi zabranila tudi znano nezaupnico. Če bi je pa že ne bila zabranila, otežkočila bi jo pa bila prav gotovo, kakor hitro bi se bila očitno proti nji po robu postavila! Pa se ni in niti prsta ni genila, ker ji je bila po godu ta nezaupnica. Takrat so župniki po Gorenjskem šteli grofa Hohenwarta mej izdajice konservativnih načel, kakor ga mi prištevamo mej izdajice narodnih načel! Sedaj pa je prišlo kar čez noč navdušenje, ne pravo, ampak zaukazano navdušenje — in grof Hohenwart ima svojo zaupnico. Habeat sibi!

Pozna pa se ti zaupnici — in to se nam vidi značilno — da se ni pridobila vsled vročega pričanja njenih aranžerjev, da se je temveč skovala samo v namenu, da bi se reklo: da se je nekaj zgodilo, ko so „zgorej“ vendar nekaj imeti hoteli! Ta zaupnica je pravi pesek v oči, kar se razvidi najbolje s tega, da se dobe na Gorenjskem, to je v najklerikalnejšem delu naše kronovine, občine, v kojih se za zaupnico grofu Hohenwartu ni mogel dobiti drugi podpis, nego podpis gospoda župnika! To je značilno, in značilno je tudi, da se po celi Gorenjski ni dobilo več podpisov — podpisovali so se sploh prvotni volilci! — nego tista peščica, koje je priobčil „Slovenec“. In vendar pride v poštev cela gorenjska stran! Gospodje župniki, dosti več podpisov prvotnih volilcev bi vi bili lahko skupaj zbornali, da jih niste, je zopet značilno! Dr. Krek je v Zagorji pridigoval,

da vsak, ki se z liberalci pajdaši, pogine! Zategadelj bo poginila tudi koalicijska, pri koji se konservativcem in liberalcem kot zaljubljen parček poljublja. V Zagorji se ta parček proklinja, na Gorenjskem ga pa blagoslovljajo! Uboga kranjska duhovščina, kaj bode koalicijska še vse s tebe napravila?! Ubogi grof Hohenwart, ki moraš za svoje zrkalo spravljati take sumljive zaupnice! Kot „izvrstnemu“ državniku bi mu bila odkritosrčna nezaupnica gotovo ljubša, nego pa ta mlačni krop, kojemu pravijo gorenjski župniki „zaupnica“!

Državni zbor.

Na Dunaji, 3. aprila.

Velikonočni prazniki so minoli in poslanska zbornica se je zopet sešla. Danes je bila prva seja. Predsedoval je zopet baron Chlumecky. Na dnevnem redu so bile precej nevažne stvari, pa vendar so se unele dosti živahne razprave.

Začetkom seje čitale so se tri interpelacije, mej katerimi je zlasti jedna splošno zanimiva. Stavili so jo poslanci dr. Kronawetter, Pernerstorfer in tovariši. V njej pravijo, da je drž pravdnik na Dunaji naznanil nekemu Dunajskemu listu, „da se je upeljal nov red v konfiskacijsko prakso, ter da se uredništvom ne bodo več naznanjali konfiskovani odstavki, ampak le dotični članki; da je takojšnje naznanilo, kateri članek je zaplenjen, samo koncesija, katera pa se ne bode več upoštevala, če bi se list demonstrativno skliceval na zaplenjeni članek.“ Interpelanti vprašali so pravosodnega ministra, če je on tako postopanje zaukazal oziroma če boče ta sklep drž. pravdníštva razveljaviti.

Trgovinski minister grof Wurmbrand je potem odgovoril: na interpelacijo Spinčičevo glede preziranja slovenskega in hrvatskega jezika pri pripravah za volitve v trgovinsko zbornico Rovinjsko, ter rekel, da se je povsem zakonito postopalo; na interpelacijo dr. Laginje, ali misli istersko trgovinsko zbornico iz Rovinja premestiti v Pulj je rekel, da nima dovolj materijala, da bi mogel v tej stvari kaj storiti — ter končno predložil zakonski načrt glede tistih lokalnih železnic, katerih zgradbo je zagotoviti l. 1894.

Posl. dr. Kronawetter je predlagal, naj se začne razprava o odgovoru domobranskega ministra glede

LISTEK.

Šolska slika.

Srbski spisal L. K. Lazarevič. Preložil J. P. Planinski I.

(Dalje.)

Nihče, a niti on sam ne vé, kajaj se je rodil. V tisti dobi, ko Vam pričnjam pripovedovati, računali smo mi in tudi on sam, da mu je tako okolu petdeset let. Popadila je bila morda dve leti mlajša ali morda niti toliko ne. Ali oba zdrava kot riba. Otrok nista imela, tolikanj bolj sta smatrala vaško deco za svojo. Kdor ni imel nogovic, treba mu je bilo samo v nedeljo iti mimo popove hiše, pa ni hodil več bosonog. Ono malo imetja, katero sta posedovala, kakor sem rekel, nista smatrala za svoje, ampak za narodno. Narod mu je sejal, žel, kosil, grabil, vezal, mlatil. Cerkvenik Mića nosil na trg, a pop brnil novce. — A čemu bi jima bilo imetje? Niti psa niti mačke! Dokler živita, jima bo dovolj, a potem — saj je bilo narodno!

Dolgo je že temu, odkar pop ne more zamahniti kose niti udariti z motiko, ali zato on vendar vedno dela. On se brine za celo selo. Pomudi se

malo na ti, malo na oni njivi, sedaj v šoli, potem v cerkvi. Povsod si je dal opraviti, povsod ga je bilo videti in povsod je bilo treba njegovega razuma.

Kadar je bil kak težji slučaj pri sodišči, takoj so hiteli po popa, a on je precej uredil, da je bilo vsakomur prav.

Doma je živel skromno in po starem. Popadila mu poljublja roko, kadarkoli odbaja v selo ali ko se vrne domov. Vsa postrežba jima je bil cerkvenik Mića, kateri se je tudi smatral za nekaj, kar je cerkvenega in selskega, torej popovega.

Pop je često govoril v cerkvi. Silno svete in poučne besede, da so ti segale v dušo. V cerkvi je bila božja služba vsak dan, a ob nedeljah je bila cerkev čisto polna. Prej, že davno, kadar je bil kak sopraznik, pa tudi ob petkih, je bila cerkev polna samih žensk, ali pop stopi neki petek po božji službi pred altar in jame govoriti, da je Bog odložil nedeljo in praznike za cerkev, da ostale dni človek delaje moli Boga, da on za vse moli, kadar morajo oni delati, da je Bogu zoperno, ako se ne dela v petek, češ, da je to samo turski praznik, in da bo on vsakega izbrisal iz kratne knjige, kdor ne bo odsejal v petek delal.

In verujte, ljudje, v našem selu ni nikogar,

kakor drugod, ali niti jedne glave, katera bi praznovala petek.

A ob nedeljah je cerkev, to sem Vam že povedal, natlačena, in celo polovico prostora pred cerkvijo napolni narod. A kadar misli pop kaj važnega govoriti, poroči kmetu, da pokliče še ljudi, katerih se bodo besede največ dostajale. Ako je kdo storil kaj zlega, ga on v cerkvi vpričo vseh ukori in ga nagovarja, naj se pokesa. Nikdar se ni primerilo, da se njega svete besede ne bi poslušale. Nekoč so se jeli sosede znašati drug nad drugim s tem, da so razkopavali tuje plote in spuščali živino. Pokajo kolci, a razbitih glav, kakor buč. Od dné do dné je huje in kmet je že sporočil ciganu, naj skuje zapaž za ječo in predlagal, da se kupi taška, a pop je neko nedeljo stopil pred altar in govoril. Lepo je, brate, govoril, kar zaplakal bi. Kar ti naposled ves zardi in se začne tresti, pravi: „Kaj je to, bratje, ali ste vi kristjani? Čemu je zavladata ta zloba, da je huje, kakor v Turski? Sinoči, pravi, so me poklicali k Arnautoviču, da mu čitam molitev,* ali ko pridem tje, zvem, da mu je Srninč

* Kadar je kdo za smrt bolan, čita mu pop „molitev“, t. j. prosi zanj Boga zdravja ali smrti in oproščenja grehov. Prel. prip.

afere stotnika Bureša, ki je bil svoj čas usmrtil nekega meščana na Dunaji. Zbornica je predlog odklonila in potem prestopila na dnevni red.

Posl. dr. Ferjančič je poročal o prošnji Praškega sodišča, naj se dovoli sodno postopanje proti posl. Březnovskemu in predlagal, naj se prošnja sicer odkloni, zajedno pa izreče obžalovanje, da je Březnovsky v javni seji župana Praškega imenoval „biriča“. Posl. dr. Dyk je grajal, da se predlaga, naj se izreče to obžalovanje, ker je to zoper parlamentarno prakso in ker se s tem kaznuje poslanec, kar je nezakonito in v kar imunitetni odsek ni opravičen. Posl. dr. Lueger je Dyku pritrdil, češ, da ne kaže ustanavljati novih preganjevalnih oblastev in da ni nikogar soditi, kdor ni bil zaslišan. Posl. dr. Kramar se je izrekel v istem zmislu in predlagal, naj se poročilo vrne imunitetnemu odseku, da napravi drugo poročilo. Poročevalec dr. Ferjančič je konstatoval, da je večina odseka odobrila dotični odstavek. Březnovskemu je očitil, da je sam silno občutljiv, dasi je proti drugim brezobziren. Opravičeval je dotični odstavek v poročilu s tem, da mu je Březnovsky sam priznal, da je psoval Praškega župana z „biričem“ in je da v nekem oziru imunitetni odsek nekak sodni forum, ki ima pravico kaj takega predlagati. Pri glasovanju po imenih se je odobril odsekov predlog.

Poročilo imunitetnega odseka o prošnji Tržaškega sodišča, naj se dovoli sodno postopanje proti poslancu Ivanu Nabergoju, se je odobrilo, in s tem prošnja odbila.

Ko se je odobrila volitev posl. Morreta, poročal je posl. dr. Byk o volitvi posl. Pastorja in predlagal, naj se agnoscira, vloženi protest pa zavrne. Poslanec Pernerstorfer je zahteval, naj se v protestu navedene pritožbe preiščejo. V Gališki se godé čudne reči. Vsa dežela zdihuje, tako pašujejo slahčiči. Pri tej volitvi se je povsem nezakonito postopalo in zato naj se stvar preišče. Ko sta še poslancu dr. Weigel in Byk predgovornika zavračala s splošnimi frazami, odobrila se je Pastorjeva volitev.

Po rešitvi neke nevažne zadeve interpeloval je Pernerstorfer glede štrajka Dunajskih plinarskih delavcev, potem pa se je seja zaključila.

Prihodnja seja bo v četrtek.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. aprila.

Državnozborna volitev na Dunaji.

Ponedeljska volitev drž. poslancev v prvem Dunajskem okraju je ne samo lokalnega, nego splošnega političnega pomena. Protisemitske postavili so bili v zadnji uri svojega kandidata in dasi se zanj ni čisto nič agitovalo, dobil je vendar precej glasov. Ko bi bila klerikalna stranka volila protisemitskega kandidata, stoječega na krščansko-socijalnem stališču, prišel bi bil ta prav gotovo v ožjo volitev z nemško-liberalnim kandidatom. Že pri zadnji volitvi imeli so protiliberalci nad 1500 glasov in ko bi bili sedaj solidarno postopali, zmagal bi bil najbrž njihov kandidat. Klerikalci pa se niso pridružili protisemitom, nego glasovali za liberalnega kandidata in mu s svojimi glasovi pripomogli do zmage. V krogih krščanskih socijalistov je to postopanje klerikalne stranke prouzročilo veliko razburjenost in splošno se sodi, da se bodeta ti stranki popolnoma ločili in da bodo klerikalci v zmislu koalicije se združili z liberalci

zlomil rebro s kolecem, a to vse zaradi neke nadušljive kobile. Česa torej iščete v tem hramu, ki tako ravnate? V čem sem se vendar pregrešil zoper Boga, da mi ne date živeti na moje stare dni? Kako, pravi, pojdem v nebo, kamor me danes ali jutri Vsevišnji pokliče, kakom mi bo moči stopiti predenj in dati računa o svoji čedi? Ali hočete, da zaprem to sveto mesto, da ga ne gazite s svojimi Bogu zopernimi nogami in da me ne črnite čimdalje bolj pred nebeškim Očetom! Poslednjikrat vam pravim in vas svarim, da pustite pasjo zlobo in nesrečno početje. Ali si čul ti Rajković, ti Ivanković, ti Jovan Bojičić in ti Nastas Andrić, mislite ka-li, da ne vidim, da ste tudi vi štirje v tem božjem hramu? Zapodim vas, ako tako vztrajate, tako mi starosti, odtod in odredim cerkvenika Mčo s palico pred cerkvene dveri, da mu prebije golenico, kdor od vas se usodi stopiti z nogo na to sveto zemljo. Prokolnem vas in vse prepirljivce in ubijalce z onim kelihom ondu, pa potlej živi, ako moreš. Poslušajte me, zadnjikrat vam pravim; vi štirje ste kolovodje vsemu zlu. Ali se pomirite, ali pa se boste odslej z Bogom vojskovali!“

(Dalje prih.)

in z njimi solidarno postopali za praktično manchesterstvo in proti krščansko-socijalnemu gibanju.

Kriza na Ogerskem.

Včeraj se je v Peštanski protestantski cerkvi darovala maša zadušnica za pokojnega Kossutha. S tem so pogrebne svečanosti končane. Kakor se sploh sodi, ostane starejši sin Kossuthov, Franc, na Ogerskem, mlajši pa se vrne v Italijo. Kake politične posledice bo imela smrt Kossuthova, se pokaže, čim se snide drž. zbor. Nihče ne dvomi, da nastane ministerska kriza. Navzlic vsem poskusom in ponujanim kompromisom ne mara neodvisna stranka se umakniti s svojega stališča ter se hoče zoperstaviti cerkveno-političnim predlogom, če se Kossuthove „zasluge“ ne inartikulirajo, kar se pa gotovo ne zgodi. S to stranko simpatizirajo tudi neki drugi elementi, a večina poslancev je tudi nezadovoljna s predsednikom poslanske zbornice, baronom Banffyjem, ker se ni udeležil Kossuthovega pogreba, niti skrbel za primerno zastopstvo, nego odpotoval na Sedmograško.

Vnanje države.

Novo srbsko ministerstvo.

Iz Belegagrada došla nam je senzačna vest. Ministerstvo je odstopilo. Najprej se je odpovedal finančni minister Mutović, kakor se oficijozno javlja iz „zasebnih razlogov“ in ti „zasebni razlogi“ so napotili tudi vse druge ministre, da so odstopili. Sestavilo se je tudi že novo ministerstvo in sicer takole: Svetomir Nikolajević predsedstvo in notranja dela; dosedanjí trgovinski minister Sima Lozanić unanija dela; dosedanjí pravosodni minister Andra Gjorgjević nauk in bogocastje; Lazar Jovanović trgovino; Jevrem Andonović pravosodje; dosedanjí minister javnih zgradb general Zdravković in vojni minister general Milovan Pavlović ostaneta na svojih mestih.

Nemiri na Španskem.

Delavsko gibanje na Španskem raste čedalje bolj in nastali so že veliki nemiri. V San Lucanu v Andaluziji uprli so se delavci in ropali po mestu, orožnike pa pignali v beg. Isto taki prizori prime-rili so se tudi v mestecu Ecija v provinciji Sevillaki. Prebivalstvo je silno zbegano. Vlada je poslala v te kraje večje število vojakov, da napravijo red.

Decentralizovana Angleška.

Dejanja angleške vlade kažejo, da se je lord Rosebery oklenil ideje, decentralizovati upravo Angleške. Tako je v ponedeljek drž. tajnik za Škotsko predlagal v parlamentu, naj se sestavi odsek, v katerem bi bili vsi škotski in 15 angleških poslancev, in kateri bi sam opravil specialno debato o vseh, Škotsko zadevajajočih predlogah. Vodja konservativcev, Balfour, se je temu predlogu z vso silo zoperstavljaj, češ, da se s tem na podlagi narodnostnega principa deli angleški parlament in cela Angleška. Razprava še ni končana, da pa bode jako zanimiva, o tem ni dvoma, saj je s tem predlogom Škotski zagotovljena faktična samouprava, a čuje se, da misli vlada staviti enak predlog tudi glede Walesa, ne glede na „državno jedinstvo“. To bodo zopet cvilili — avstrijski centralistični listi.

Dopisi.

Iz Novega Mesta, 30. marca. [Izv. dop.]

(Mestna hranilnica. — Vodovod. — Kandija.) Vodnik je pel nekaj „Ilirija vatan“ — in Ilirija vstaja. Mi bi tudi lahko rekli: dolgo se je Dolenjska klicala, naj vstane, sedaj vstaja — od kod to čudo? Na gospodarskem polju začelo se je po Dolenjskem veselo gibanje. Snujejo se posojilnice v vseh krajih in vse uspevajo dobro. Tudi Novo Mesto dobi sedaj svojo hranilnico, katera je poklicana postati središče denarnega prometa vse Dolenjske. Že pred 36 leti se je ustanovitev hranilnice za potrebno spoznala. Takratni mestni zastop je že bil predložil pravila visoki vladi v potrjenje, katera jih je v popolnjenje vrnila. Stvar je tedaj zaspala in se šele sedaj zopet sprožila. Novomeška hranilnica začne 1. maja poslovati in nadejamo se, da bode imela primerno množino ulog, saj jamči za varnost mestna občina s posebnim poroštvom 10000 gl, katere je v državnih založnicah položila in pa z vsem svojim imetjem. Mej drugimi sede v hranilničnem upravnem odboru gospodje: Adolf Pauser, veletrgovec, prošt Peter Urh, dr. Poznik, dr. Schegula, Krajec, Ogoreutz, Bruner, dr. Gestri, prof. Fajdiga, Skalč. Predsednik ravnateljstva in upravnega odbora je gospod Adolf Pauser; podpredsednik upravnega odbora je gospod dr. Gestri in ravnateljstva gosp. dr. Schegula, pisarnični ravnatelj je župan gospod Perko. Prvotno bodo člani ravnateljstva brezplačno opravljali hranilnični posel. Sestava odbora je porok za vestno poslovanje in napredek zavoda. Po dolgem delu smo dospeli do zaželenega cilja in upamo, da je ta poklican Dolenjsko gmotno povzdigniti, zatorej mu smemo zaklicati: Vivat, crescat, floreat! Pereče vprašanje za Novo Mesto je preskrbljenosti z dobro pitno vodo. Govori se, da pride delžni inženjer g. Vladimir Hrašký, da napravi podrobne načrte za

vodovod iz Gorjancev (13 km) v mesto. Ako se po tem načrtu napravi vodovod, potem se bo Novo Mesto lahko ponašalo z najboljšo pitno vodo. Po otvorenji železnice bode se osebni in tovarni promet Dolenjske povzdignil. Pričakujemo pa po letu jako veliko izletnikov, ker Dolenjska posebno pa Novomeška okolica je lepa in vabljiva. Iz Novega Mesta so jako lepi izleti na Gorjance, (sv. Jera in sv. Miklavž, Peščenik, Gorjanijeva tovarna, potem Rožek, Ljuben, Sv. Peter pri Toplem rebri, Stražka gora, Hmelnik, Dobrava, Trška gora, itd. Povsod je jako lep razgled po celi Krški dolini, gori do Kamniških planin in do Triglava, tje do štajerskih hribov na oni strani iz Gorjancev pa vsa Bela Krajina, čez Hrvatsko dol v Bosno. „Slovensko planinsko društvo“ naj se spomni tudi Dolenjske! Za piruhe se je pisalo tudi o združenju Kandije z Novim Mestom. Oba kraja sta že po naravi združena, samo trma nekaternikov je ovira, da se združenje tudi upravno ne zvrši. Oba kraja imata iste interese, zakaj bi se ne zjedini, ter skupno v obči blagor delovala, korist od združenja bi imela oba, mesto in Kandija. Ne glejte preveč na osebni dobiček, ampak le na obči blagor. Kandijci, ne zamudite ugodne prilike! Po zjedinenju bode se mesto na obeh straneh Krke širilo v tem, ko je sedaj primorano skušati dobiti prostor proti Bršlinu mimo pokopališča, katero se namerava preložiti. V Novem Mestu za/ne se tudi nekaj zidati, tako zida gospod tovarnar V. H. Rohrmann nadstropje na svojo hišo, ter bo naredil dvoje lepih stanovanj; katoliška družba rokodelskih pomočnikov zida prostore za dijaško kuhinjo, gosp. Dolenc namerava zidati lepo dvonadstropno hišo s stanovanjem itd. Tudi mestna občina pretresuje načrte za stavbo večje hiše za uradniška stanovanja. Celo hotel dobi Novo Mesto; gostilna pri „Solncu“ se v celem prenovi in uredi kot hotel. Torej povsod napredek. Želimo le, da bi se tudi v prihodnje vztrajno za zboljšanje in napredek delovalo. Ille ego.

Iz Ribnice, 30. marca. [Izv. dop.] (Čitalnica. — Posojilnica.) Naša mlada čitalnica napravila je velikonočni ponedeljek veselico, ki se je vrlo dobro obnesla. Obiskalo nas je mnogo gostov iz sosednih Velikih Lašč, Kočevja, da, celo iz Ljubljane. — Igralo in pelo se je jako dobro, tamburaško društvo naše pokazalo je lep napredek in naši diletanti igrali so „Županovo Miciko“ zelo pohvalno. — Ponosna sme biti torej čitalnica na to svojo prvo veselico, kajti pokazala je s tem svojim nasprotnikom, da se ne ustraši njihovega klevetanja, temveč hodi mirno svojo pot k postavljenemu si smotru. Društvo šteje sedaj do 100 udov in z veseljem se sme reči, da je velika večina tukajšnjih tržanov in obrtnikov pristopila društvu in da pridno čita časnike ter se v izredni méri poslužuje sicer majhne a dobre društvene knjižnice. In vendar je to prekoristno društvo dalo ravno isti dan povod njegovim nasprotnikom, ki so ga hoteli s podlimi svojimi napadi že poprej uničiti — k novemu, nesnovanemu napadu. Isti dan popoludne bil je občni zbor tukajšnje posojilnice. — Zbrala se je bila večina tukaj bivajočih udov, ki je z veseljem pozdravljala vest, da stoji posojilnica na trdnih nogah, da se poslovanje in denarni promet leto za letom množi, istotako pa tudi društveno imetje. Prometa je imela posojilnica l. 1893 vkupaj 519 655 gl. 32½ kr. in je iznašal koncem leta 1893 nje čisti dobiček 4489 gl. 56 kr. In v teku svojega pet in polletnega poslovanja imela je skupnega prometa 1,753 516 gl. Reservni zaklad znaša sedaj skupaj nad 11 000 gl. Kaj ne, res lep napredek? — Obresti so se že s 1. januarjem 1893. l. znižale na 5 %, člani društva ne plačujejo niti pristopnine niti upravnine. Priznati se mora, da spada naša posojilnica mej najcenejše in najmarljivejše. V kratkem času svojega obstanka darovala je za dobrodelne namene nad 1300 gl., največ za Ribnico, samo letos nad 500 gl., in pristopila je kot ustanovnica društvu sv. Cirila in Metoda in dijaškemu podpor-nemu društvu „Radogoj“, kateri društvu pa nekaternikom nista po volji. Načelnštvo stavilo je, kakor poprejšnja leta, tako tudi letos nasvete o razdelitvi čistega dobička, — ter mej drugimi točkami predlagalo, da se da tukajšnji čitalnici prispevek 30 gl. in da pristopi posojilnica kot ustanovnica „Radogoj“. Ta dva nasveta dala sta povod narodnim nasprotnikom, da so ju skušali pokopati. A kljub silni agitaciji in brušenju petá zjedinjene opozicije P. in P., — kljub temu, da je g. P., ki se hoče

➤ Dalje v prilogi. ➤

nazivati narodnim trgovcem, imenoval čitalnico in sploh narodna društva „luksus“ in trdil, da slovenskim dijakom na Dunaji ni treba podpore, — niso zbrali društveniki šli njima na limanice in osramočena sta propala. Pokazala sta pa ta dva gospoda „kolega“ pri tej priliki pravi svoj značaj. — Jednemu gospodu ni zameriti, on je Kočvar, ki pa vender elastno pobira slovenske groše — tembolj je pa neodpušljivo tako postopanje drugemu gospodu, ki je pok. zal pri tej priliki, da mu je narodnost deveta briga, da je samo takrat „talni“ narodnjak, kadar mu — nese. Pa dosti o teh žalostnih pojavih „talni-narodnjaštva“! Vodovod dobro napreduje in upati smemo, da bomo v jednom dobrem mesecu preskrbljeni z izvrstno pitno vodo in da nas bodele sčasom pogosto obiskali in napravili iz naše lepe doline prijetno si letovišče! Z Bogom!

Domače stvari.

— (Občinske volitve v Ljubljani.) Z ozirom na bližajoče se občinske volitve, glede katerih se je govorilo in v nemških listih tudi pisalo, da se jih misli „Slovenčeva“ stranka letos zopet udeležiti, priobčil je „Slovenec“ to-le izjavo: „Graški listi objavljajo poročilo iz Ljubljane, ki pravijo, da se bo klerikalna stranka udeležila letošnjih občinskih volitev v mestni zastop ljubljanski in da se nanje z vsemi silami pripravlja. — Temu nasproti smo pooblašteni od odbora kat. polit. društva objaviti, da se konservativna stranka ne bo udeležila letošnjih volitev v mestni zbor ljubljanski in da so torej vsa poročila v graških listih v tem oziru popolno neosnovana.“

— (Slovesna črta sv. maša) po rajni soprogi ces. svetnika Ivana Murnika, gospej Mariji Murnikovi, bo v petek dne 6. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista je poslala: Z Raketa gospa Matilda Sebenikar 42 kron, katere so darovali: gg. Wiessenberger, J. Gnezda, dr. E. Volčič in gospa M. Sebenikar, vsak po 2 kroni; gospe F. Majster, G. Malovrh, gdčne. H. Malovrh, J. Gerjol, E. Fabjan, J. Hudolin, gg. J. Lenassi, E. Malovrh, C. Piva, A. Rebeschini, A. Gašpari, L. Sebenikar, G. Repič, A. Kette, E. Heng, F. Cecha, A. Dolenc, F. Lab, A. Kumše, A. Gams, E. Majster, G. Segalla, J. Kožar, M. Urbas, štirje neimenovani, vsak po 1 krono, pri igri „vigel-vagel“ 5 kron, za stavo dobljena 1 krona. — Živili rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Za „Narodni dom“) v Ljubljani poslal je uredništvu našega lista: G. Julij Dev, nadzornik mestne klavnice v Ljubljani, 4 krone, kot nenaden honorar od g. dr. V. K. — Živio!

— (Zadnje letošnje streljanje Sokolskega strelskega kluba) se prične danes zvečer ob 7. uri, in sicer bode letošnje streljanje. Opozarjajo se vsi p. n. strelci, da se udeležijo polnoštevilno. Skupna večerja bode ob polu 9. uri. Vsak strelce prinese jeden dobitok, kakor že naznanjeno. Na zdar! Odbor.

— (Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“) priredi svoj prvi letošnji skupni izlet dne 8. t. m. v Domžale 16 km. Odhod točno ob 2. uri popoldne iz društvene dvorane. Zdravo! Odbor.

— (Kranjski odsek uradniškega društva) ima svoj občni zbor v nedeljo dne 8. t. m. ob 10. uri zjutraj v dvorani Hafnerjeve pivarne. Več prihodnjič.

— (Razstava v Rudolfinumu.) Jutri in v petek bode razstavljena zbirka 97 raznih živalij, s katerimi se bode pomnožil zoološki del našega deželnega muzeja. Ta zbirka se je napravila iz prispevka 150 gld., katere je poklonila kranjska bralnica. Videti je v bralni sobi muzeja.

— (Iz Solnograda) se nam piše: Poskus, zagotoviti staremu Mozartovemu mestu dobro opero, se je z letošnjo operno stagiono storil in se posrečil. Mej najboljšimi močmi zavzema prvo mesto vaš rojak tenorist Bučar. Kot „Cannio“ v Leoncavallovi operi „Pagliacci“ prikupil se je g. Bučar Solnograškemu glasbo ljubčemu občinstvu in sicer tako s svojim čistim, močnim in zvenečim glasom, kakor s svojo igralsko spretnostjo, dočim je kot Oktavio v Mozartovi operi „Don Juan“ dokazal, da utegne postati, ako bode tako marljiv, kakor je nadarjen, iz boren pevec Mozartovih partij.

— (Nemški cesar Viljem o Hrvatih.) Sijajni vzprejem, ki ga je priredil hrvatski narod svojemu vladarju, ko je posetil nemškega cesarja v Opatiji, je baje napravil globok utis na visocega gosta, ki biva v našem lepem Primorju. Cesar Viljem se je izrazil, da so Hrvati vrli ljudje in da ga je jako veselil priprave vzprejem, ki so ga priredili cesarju Franu Josipu v Opatiji.

— (Kadetske šole.) Roditelje, ki žele svoje sinove poslati v kako kadetno šolo, opozarjamo na razglas v tukajšnjem uradnem listu z dne 31. marca t. l., kjer so navedeni vzprejemni pogoji.

— (Obrtno gibanje v Ljubljani.) Meseca marca pričeli so v Ljubljani izvrševati obrte in sicer: Martin Podkrajnik, sv. Petra cesta 58, krojaški obrt; Fran Habjančič, Stari trg 28, trgovino z manufakturnim in platnenim blagom in perilom; Marija Lampe, sv. Petra cesta 40, skuho; Alojz Kališ, Prešernov trg 3, posredovanje služeb; Ivan Kopač, Travnjske ulice 6, mesarski obrt; Martin Bevc iz Zgornje Šiške, mesarski obrt; Ivan Terdan, Gospodske ulice 7, sobno slikarstvo; Edvard Schmarda, Kolodvorske ulice 24, potovalna pisarna; Anton Sternad, Kurja vas 22, gostilničarski obrt; Odpovedali pa so svoje obrte in sicer: Rudolf König, gostilničarski in krčmarski obrt; Rudolf Frinke, gledališko podjetje; Katarina Egy, posredovanje služeb, in Fran Wokaun, pleteničarski obrt.

— (Nesreča.) Na okrajni cesti iz Podrečja v Ihan ponesrečil je minuli petek posestnik Ferd. Vavpotič iz Ihana. Vozil je neprevidno po klancu navzdol in se je z dilami obložen voz zvrnil nanj, da je nesrečnež tkoj mrtev obležal. Ostavil je ženo in 7 mladoletnih otrok.

— (Štrajk v Trzinu.) V tovarni gosp. M. Mally ja v Trzinu nehali so minulo soboto delavci, katerih je 26, delati ter izjavili, da zahtevajo, da se jim poviša tedenska mezda.

— (Zdravstveno stanje.) Mej kaznjenci tukajšnje prisilne delalnice, ki delajo okoli Velike Loke pri dolenski železnici, jih je zbolelo sedem za grižo. Odredilo se je vse, kar je potrebno v zdravstveno-policijskem oziru.

— (Iz Stopič) se nam piše: To nedeljo dne 1. t. m. po noči začelo je goret in Zalčjem vrhu. Pogorela je skoraj vsa vas, ki šteje 22 hišnih števil; le pet hiš je ostalo. Kdo je zažgal, se še ne ve; govori se, da se je ogenj zanetil po neprevidnosti neke pijane osebe. Pogorela so prizadetim večinoma vsa gospodarska poslopja s krmo, z živežem in z drugimi gospodarskimi pripravami, nekaterim še celo nekaj živalij, mnogim pa tudi obleka. Ker je ogenj nastal v noči in ker je bilo vse tako suho, kakor je povsod, kjer ni dežja in ne vode, je bila jako velika težava, ogenj vsaj toliko ustavljati, da ni prav vse pogorelo, in da bi pobrali vsaj potrebno obleko. In tako vidimo danes reveže, kateri nimajo kaj obleči, kateri ne vedo, kaj bodo danes jedli, ko so včeraj imeli še vsega, ali vsaj potrebnega dovolj.

— Žalostno je, da niso bili vsi zavarovani in še pri teh, kateri so bili, je zavarovalnina jako majhna. Razvidno je, da je škoda velika. Pač bi bilo potreba, da bi se zavarovali vsi gospodarji; kolika pomoč bi bila to v prvi potrebi! — Če se ne motim, prišel je lansko leto občinsam nalog, naj preskrbe v večih krajih brizgalnice, a naša občina ni bila za to, da bi nakupila take stroje. Kaj nam koristijo brizgalnice brez vode? — Če bi imeli vodo, gotovo bi se več obvarovalo. Zato bi bilo želeli, da bi višji krogi skrbeli za ubožega kmeta trpina tudi v tem, da bi mu napravili ali pomagali napraviti v vsakej vasi, kjer ni vode, večji vodnjak, potem se le priporočili, kupiti brizgalno. Ker so ponesrečenci jako prizadeti, in ker je škoda zelo velika, upamo, da bo marsikatero usmiljeno srce priskočilo tem revežem na pomoč. K temu žalostnemu dogodku še nekaj veslega ravno istega dne. V nedeljo popoldne je dobilo tukaj okrog 100 gospodarjev 600 cepljenih jablanovih in hruševih dreves, da jih zasadé po svojih vrtih. Par tednov poprej je pa dobilo okrog 40 gospodarjev blizu 16.000 grebenic ameriške trte „York madeira“. To vse jim je podaril deželni odbor, kateremu so vsi presrečno hvaležni.

— (Podružnica ces. k. r. kmetijske družbe v Godoviči) priredi v nedeljo, dne 8. aprila 1894. leta po popludanski službi božji v gostilni g. Fr. Kankelja veselico. Vzpored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Loterija v prid podružnici. 3. Kmetijsko predavanje gosp. Gust. Pirca, tajnika glavne družbe. 4. Koncert (Pri koncertu sodelujejo iz prijaznosti: sl. pevski zbor čitalnice iz Idrije, in slav.

tamburaški zbor delavskega bralnega društva iz Idrije. 5. Prosta zabava. Vstopnina pri koncertu 10 kr. za osebo. Preplačila se hvaležno sprejemajo, ker je za dobrodelni namen. Pri neugodnem vremenu se veselica preloži na 22. aprila t. l.

— (Klub biciklistov „Celjskega Sokola“) imel je svoj občni zbor dne 28. sušca pri g. Petru Majdiču. Udeležba bila je jako mnogobrojna. Na dnevnem redu bile so v prvi vrsti volitve novega odbora. V odbor se je per acclamationem volil predsednikom bivši predsednik g. Peter Majdič in njegovim namestnikom g. dr. Dečko, dalje vodjo g. dr. Kapus, blagajnikom in zajedno tajnikom g. dr. Mayer, njegovim namestnikom g. Matija Benčan. Ker se žele v bodoče tudi Celjske slovenske dame udeleževati biciklističnega sporta, voljena je bila v odbor kot zastopnica dam gospa dr. Glaserjeva. Po običajnem krasnem nagovoru predsednikovem in temeljitem poročilu tajnikovem in blagajnikovem posvetovalo in sklepalo se je o novi jednotni opravi za bicikliste „Celjskega Sokola“ in o drugih manj važnih zadevah. Tudi se je naročilo odboru, naj urgira in stavi potrebne korake, da se čim preje ustanovi „Zaveza slov. biciklistov“.

— („Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljutomeru) priredi besedo v nedeljo, dne 8. aprila t. l. v prostorih g. J. Vavpotič-a. Vzpored: A. Koncert. B. Beseda (nekrolog.) C. Igrokaz „Cvrček“ v 5 dejanjih (16 oseb.) D. Prosta zabava. Vstopnina za igro: I. sedež 60 kr., II. sedež 40 kr., III. sedež 20 kr., stojišče 10 kr. Čisti dohodek je namenjen prevoznju oziroma postavljenju primerne spomenika nepozabljivemu g. Josip-u Freuensfeld-u. Preplačila se hvaležno vzprejmejo. Začetek točno ob 1/2 7. uri.

— (Katol. političko in gospodarsko društvo) za Slovence na Koroškem bode imelo svoj redni letni zbor dne 25. t. m. (na sopraznik sv. Marka) v Celovcu. Po zborovanju se bode vršila prosta zabava. Predloge je naznaniti 14 dni pred zborovanjem pisмено društvenemu odboru.

— (Nadarjeni mladi umetnik gospod Marković) koroški Slovenec, slikar v Rožku, izdelal je jako lepo podobo apostolov sv. Cirila in Metoda, katero je naročil g. župnik Gojtan v Kaščergi v Istri. Slika kaže velik napredek mladega umetnika, ki namerava na jesen iti na Dunaj, da se popolnoma izvežba na tamošnji slikarski akademiji. Naj bi slovenski rodoljubi podpirali rojaka-umetnika z naročili.

— (Razgledni stolp na Križni gori pri Celovcu) se bode zidal še letos. Stroški so proračunjeni na 10.500 gld. Stolp bode dokaj višji nego je bil dosedanj leseni.

— (Slovenščina pri sodiščih na Goriškem) Kakor poročajo Goriški listi, so bili minuli teden pozvani vsi avskultanti pri okrožnem sodišči v Gorici, da morajo v jednom letu narediti ustmeni in pismeni izpit iz slovenskega jezika, ako sploh hočejo ostati v sodni službi. Če se bodo le tudi res ti izpiti delali resno, kakor bi bilo treba.

— (Almanah ces. k. r. avstrijskih državnih železnic.) Ravno kar je izšla izdaja za l. 1894 tega v založbi avstrijskih državnih železnic izhajajočega letnika. Almanah obseza poleg činovnice uradnikov urejene po strokah službe in popisa nižjih uradnikov splošni status glede razvrstitve in prebivališča, kakor tudi popolen pregled humanitarnih institucij drž. železnic. Nadalje je v tem almanahu bogato gradivo, po katerem se morejo orientirati oni krogi, ki se zanimajo za razvoj drž. železnic. Ta almanah, čegar čisti dohodek je namenjen v podporo služabnikov, ki se nahajajo v stiski brez svoje krivde, potem njihovih vdov in sirot, se dobiva za 1 gld. pri predsedstvu državnih železnic.

— (Nov hrvatsk mesečnik.) Z imenom „Ljetopis“ začel je nedavno v Zagrebu izhajati nov mesečnik, kateremu je namen, predočevati vse javno življenje naroda hrvatskega v političnem, literarnem in gospodarstvenem obziru. Prvi zvezek „Ljetopisa“ prinaša kratek obris najvažnejših dogodkov v hrvatskem ozemlju, statistične podatke, šematizem hrvatsko-slavonskih uradov, hrvatsko bibliografijo, ter konečno pregled najvažnejših dogodkov v Evropi početkom letošnjega leta. V statističnem oddelku objavlja prvi zvezek rezultat zadnje ljudske štetve na Hrvatskem. Po teh podatkih šteje Hrvatska 2 201 927 prebivalcev, vštelo pa se je pri tem številu 15 517 vojakov. Po narodnosti bilo je od civilnega prebivalstva 1 921 719 Hrvatov in Srbov (87,97%), 117 493 Nemcev, 68 794 Madjarov,

27.521 Čehov, 20.987 Slovencev, 13.614 Slovakov, 3609 Malorusov in 12.676 prebivalcev drugih narodnosti. Židov je po zadnji štetvi na Hrvaškem 17.261.

— (O roparskem napadu) v Ilici v Zagrebu, o katerem smo poročali ob svojem času, se dozdaj ni dobil noben sled o storilcih. Zdaj se vrši preiskava na drugo stran, ker postaje vedno bolj verjeten sum, da je ves napad bil le fingiran. Ta senačna zadeva utegne dobiti povsem novo lice.

— (Razpisana služba.) Na jednorazrednici pri Sv. Lambertu je izpraznjeno učiteljsko mesto s plačo 450 gld. in prostim stanovanjem. Prošnje do dne 20. t. m. pri okr. šolskem svetu v Litiji.

Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Sarajevsko mestno posojilo) Te dni sklenilo je odposlanstvo mestnega zastopa Sarajevskega z ogersko hipoteko banko v Budimpešti pogodbo glede posojila 1.400.000 gld. S tem posojilom se bode gradila nova mestna hiša v Sarajevu, uvedla električna razsvetljava ulic in električna cestna železnica ter se bode konvertilo vodovodno posojilo in se napravijo nekatere manjše investicije.

* (Jadrenjače z motorji na petrolje.) Na Kostniškem jezeru so se te dni vršili zanimivi poskusi z motorji na petrolje, ki se uporabljajo na tovornih jadrenicah, katere so se doslej le z jadri in z vesli pomikale naprej. Poskušnja s tako ladjo, na kateri je bilo 12.000 stotov ali 6 vagonov lesovja, se je izvršila prav povoljno. Motor na vijak ima štiri in pol konjske moči in potrebuje le malo prostora. Odslej torej ne bode ladijam treba po več dni čakati na ugoden veter.

* (Ženski dijaki.) Na vseučiliščih v Helsingforsu, glavnem mestu k Rusiji spadajoče velike vojvodine Finske, je zdaj 56 ženskih dijakov. Izmed teh jih študira 25 na zgodovinsko-filozofskem, 24 pa na fiziško-matematiškem oddelku, medicino študirajo 3, pravnost pa 4. Dve izmed študentk so kandidatinji medicine, štiri imajo stipendije. Najstarejša ima 37 let, najmlajša 19 let.

* (Samomor pred očmi otrok.) V Brnu zastupila se je 30 letna Friderika H., ki je živela skupaj z nekim fotografom, pred svojimi tremi otroci. Izpila je nekaj cijankalija in umrla s klicem: „Otroci, pila sem strup, z Bogom vsi!“ Domač prepri je bil baje uzrok obupnemu činu.

* (Blazen morilec.) V Oldenburgu ustreli je prokurist Groverman tamošnje deželne banke, ki je hipoma zblaznil, najprej svoje tri otroke, potem pa samega sebe.

* (Amerikanska ljubavna idila.) V cerkvi pokima mlad mož dekletu pomembno in dekletu stori istotako. Pri cerkvenih vratih se srečata. „Vi ste mi pokimali“, pravi mladi mož. „Saj ste tudi vi meni kimali“, odgovori deklet. „Tu je cerkev“, reče mož. „In duhoven tudi“, pristavi deklet. „Jaz še nisem oženjen“, reče on, „ste li vi že omožena?“ „Nisem še“, odgovori ona ter obrača oči pomenljivo na duhovnika. „Potem vzemite mene“, pravi on. „Kakor vam je drago“, odgovori ona. Predno je večer, sta mož in žena.

Književnost.

— Književno naznanilo. Uredništvo „Vatrogasca“ namerava izdati verno, točno in nepristransko biografijo za vsako hišo in za vsakega vrlega in požrtvovalnega gasilca dostojen ognjegasilni album, v katerem se bodo nahajali životopisi ne samo zapovednikov posameznih gasilnih društev, ampak sploh zaslužnih gasilcev, ter dobrotnikov in prijateljev ognjegasilstva. Album bode izhajal v zvezkih z 25—30 životopisi in slikami v veliki osmerki na lepem in trdnem papirju, slike pa na kartonu; obsejal bode gasilna društva slovensko-hrvatska. Ognjegasilni album bode za vsako gasilno društvo in za vsakega člana posebej koristno ter umestno darilo pri svečanostih in slavnostih. Po njem se bodo spoznavali mej seboj člani gasilnih društev, ter se navduševali za svoj poklic. A še v drugem obziru bode imel album velik pomen: v stroki ognjegasilne književnosti; kajti do sedaj se ne more še nobeden drugi narod ponašati z enakim književnim proizvodom. Cena elegantno vezanemu zvezku bode okoli 1 gld. 20 kr. Da se podjetje posreči, prosimo načelnštva gasilnih društev, da bi se določili pri vsakemu za to sposoben gospod, ki bi pri članih nabiral naročnike, da bodemo v stanu vsaj povprečno določiti naklado, ter svoječasnno pobiral naročnino. Istotako namerava izdati redakcija „Vatrogasca“ ognjegasilni žepni koledar za leto 1895. Koledar bode obsejal raznu na-

vadnega koledarskega zadržaja, statistične podatke vseh gasilnih društev na Slovenskem, Hrvatsko-Slavonskem, v Dalmaciji in Istriji, Bosni in Hercegovini, ter drugo zabavno in podučno berilo. Cena mu bode lepo in trdo v platno vezanemu 80 nvč.

— „Učiteljski tovariš“, glasilo „slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v št. 7. tole vsebino: M. Janežič: Hospitacija; — Fr. Trošt: Popis priprav in poskusov pri obravnavi beril iz prirodoslovja; — A. Likozar: Opravila v šolski drevesnici meseca mal. travna; — Fr. Slanc: Praktična uporaba dr. Hudek & Hervertove prirodoslovne zbirke pri berilih za ljudske šole; — Naši dopisi; — Društveni vestnik; — Vestnik; — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— „Kmetovalec“ ima v št. 6. tole vsebino: Duh po plesnobi v vinu; — Šadno drevje na njivah; — Kako ravnati, da kumarno seme začne zgodaj kaliti? — Vzgoja cepljenih trt v mahu; — Kurji goj; — Vrtna pot; — Nekaj o dimnikih; — Vazelina; — Naprava ribarskih okrajev na Kranjskem; — Razne reči; — Vprašanja in odgovori; — Gospodarske novice; — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske; — Tržne cene.

— „Gje je istina?“ Riječ u zgodno vrieme nakon konferencije hrvatskih školskih nadzornika. Napisao Stjepan Korenić, kateketa u Zagrebačkom ženskom liceju Zagreb. Knjižara Dioničke tiskare. Vlastita naklada. Str. 50. Cena: 20 kr. Ta pedagoška razprava je pisana jako korenito in utegne tudi slovenske učitelje zanimati.

Brzjavke.

Dunaj 4. aprila. Notarjem v Tolminu imenovan dr. Kotnik iz Ljubljane. Premešeni so: Sodni adjunkti Josip Sitter iz Marenberga v Brežice, dr. Rožanec iz Mokronoga v Maribor, Karl Radey iz Loža v Št. Lenart, Josip Sterger iz Logatca v Lož, dr. Kočevar iz Šmarje v Ptuj, dr. Janežič iz Metlike v Šmarje. Imenovani: Adjunkti dr. Glas za Marenberg, Heinrich Sturm za Metliko, Albert Kokol za Mokronog.

Dunaj 4. aprila. Po včerajšnji seji poslanske zbornice se je vlada posvetovala s klubovimi načelniki o programu za delovanje drž. zbora, finančni minister pa je povabil zaupne moze koaliranih strank na pogovor glede davčne reforme. Tiskovni odsek se je danes sešel, da se posvetuje o premembli tiskovnega zakona. Vlada je napovedala, da predloži svoj poseben načrt za premembo.

Budimpešta 4. aprila. Državni zbor se snide šele dne 9. t. m.

Krakov 4. aprila. Vsled velikih izgrediv pri stoletnici Kościuszkega zaprla je policija 80 oseb. Uzrok izgrediv je bilo to, da je policija prepovedala za nedeljo določeni delavski shod.

Varšava 4. aprila. Pet oseb je obolelo za kolero.

Bruselj 4. aprila. „Chronique“ javlja: Ko se je angleška kraljica peljala v Florenco, položili so anarhisti na relse dotične belgijske železnice več velikih kamnov, da bi vlak skočil s tiru. Na srečo se je po isti progi malo trenotkov pred dvornim vlakom pripeljal tovorni vlak in vrgel kamne z relsov.

Berolin 4. aprila. „Frankfurter Ztg.“ javlja, da je danski kralj povabil ruskega carja in nemškega cesarja na srebrno poroko danskega prestolonaslednika, ter pravi, da prijeta oba cesarja tisti dan v Kodanj.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tuji:

3. aprila.

Pri Mailči: Dachler, Hog, Schulz z Dunaja. — Sauer iz Varaždina. — Schuldes iz Brna. — Krieger iz Budimpešte. — Woegger iz Kočevja.

Pri Slonu: Vitez pl. Pinter iz Zadra. — Bamberger, Behacker, Goldscheider, Fischer z Dunaja. — Dereani iz Reke.

Pri bavarskem dvoru: Ferjančič iz Ribnice. — Pri južnem koledvoru: Limur iz Gradca. — Mayer z Dunaja.

Pri avstrijskem cesarju: Kosak iz Trsta. — Pappler iz Borovnice.

Umrli so v Ljubljani:

2. aprila: Avgust Gostinčar, delavčev sin, 7½, mesec, Dunaška cesta št. —

3. aprila: Ignacij Habe, de'avčev sin, 3 leta, Frančiškanske ulice št. 6. — Pavlina Plankar, delavčeva hči, 2 leti, Kurja vas št. 20.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
3. aprila	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	733,2 mm. 732,8 mm. 733,9 mm.	2-0° C 16-8° C 9-6° C	sl. svz. brezv. sl. svz.	jasno jasno jasno	0-00 mm.

Srednja temperatura 9-5°, sa 1-4° nad normalom.

Dunajska borza

dne 4 aprila t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 „ 35 „
Avstrijska zlata renta	119 „ 20 „
Avstrijska krona renta 4%	98 „ — „
Ogerska zlata renta 4%	118 „ 10 „
Ogerska krona renta 4%	95 „ 10 „
Avstro-ogerske bančne delnice	1019 „ — „
Kreditne delnice	360 „ 70 „
London vista	124 „ 60 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 „ 07½ „
20 mark	12 „ 20 „
20 frankov	9 „ 91 „
Italijanski bankovci	43 „ 50 „
C. kr. cekini	5 „ 87 „

Dne 3. aprila t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196 „ 75 „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127 „ — „
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	122 „ 75 „
Kreditne srečke po 100 gld.	198 „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 25 „
Rudolfove srečke po 10 gld.	— „ — „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	155 „ — „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	286 „ — „
Papirnati rubelj	1 „ 84¼ „

Mesto vsake druge objave.

Tužnega srca naznanjam v svojem, svoje soproge in hčerke imenu vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš preljubljeni jedini sinko

Miroslav

danes ob 9. uri zjutraj preminil.

Pogreb bode v četrtek ob 9. uri dopoldne.

Dolenja vas pri Cerknici, 3. aprila 1894.

(872)

Fran Tratnik.

Otročji vozički

trajno in jako solidno izdelani po smešno niski cen
gld. 5.50 komad in višje priporoča

Fr. Stampfel

(357-3)

Ljubljana, Kongresni trg (Tonhalle)
(Kočevska domača obrt).

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajali in odhajali časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Solthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Lino, Budejovice, Pizenj, Marjine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždano, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Solthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 20 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Breglnje, Gurth, Genova, Pariz, Lino, Ischl, Budejovice, Pizenj, Marjine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždano, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždano, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marjinih varov, Pizenja, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyru, Ischla, Gmunden, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljake, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždano, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marjinih varov, Pizenja, Budejovice, Solnograda, Ischla, Gmunden, Lince, Steyru, Pariza, Genova, Gurth, Breglnje, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Inomosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.
Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljake, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. sivečer osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljake, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.
„ 12. „ 00 „ popoldne „ „
„ 6. „ 10 „ sivečer „ „

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.
„ 1. „ 01 „ popoldne „ „
„ 8. „ 46 „ sivečer „ „

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 05 „ popoldne „ „
„ 6. „ 50 „ sivečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 15 „ dopoldne „ „
„ 6. „ 20 „ sivečer „ „

(4—74)

Le še malo časa!
L. Geni-a čarodelno gledališče
 z duhovi in specialitetami
 v Ljubljani, Cesarja Jožefa trg.
 V torek, sredo in četrtek, dne 3., 4. in 5. aprila
velike gala-predstave
 s povsem novim vsopredom.
 Privikrat! **Premenjevalni diorama.** Privikrat!
 Nastop vseh specialitet. — H koncu prikazni duhov.
 Več povedó lepaki. — Vsak tretji dan nov program.
 V pripravi aerolithe, kraljica noči.
Konec predstavam dne 9. aprila t. l.
 (361—2) **L. Geni, ravnatelj.**

Odlikovan na svetovni razstavi
 (1886) v Čikagi s svetinjo. (23)

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN
CHOCOLAT SUCHARD
 NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
CACAO
FEINSTE QUALITÄT
MASSIGE PREISE
LEICHTLÖSLICHER CACAO
 Ausgiebig 1 K^o 200 TASSEN — Nicht haftig

(355—2) **Išče se**
njiva ali travnik
 v velikosti 3 oralov, oddaljeno prilično 2 km od
 Ljubljane.
 Ponudbe vsprejema upravnistvo „Sl. Naroda“.

Na najnovejši in najboljši način
 umetne (694—76)
zobe in zobovja
 ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
 vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
 zobne bolečine z umrtjenjem živca
zobozdravnik A. Paichel,
 poleg čevljarkega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Proda se za nizko ceno popolnoma nov
pnevmatični bicikel.
 Naslov prodajalca pove upravnistvo „Slovenskega
 Naroda“.
Komptoirist
 zmožen slovenščine in nemščine, se vzprejme v prodaj-
 nalnico z oblačilnim blagom. Do ičnik je moral že
 opravljati jednako službo, da je popolnoma samostojen
 delavec. Plača 700—800 gld. — Naslov se izve pri uprav-
 ništvu „Slovenskega Naroda“.
 (371—1)

Agenti za spečavanje zakonito dovolje-
 nih srečk, katere je moč plačati
 tudi na obroke, se nameščejuje proti
 visoki proviziji, in če so posebno rabljivi, tudi s stalno
 plačo. — Ponudbe na (229—10)
Hauptstädtische Wechselstuben Gesellschaft
ADLER & Co.
 v Budimpešti. — Ustanovljeno leta 1874.

Zahteva naj se povsod: (158—9)
Doering-ovo milo
najboljše milo sveta!
 Generalno zastopstvo: A. MOTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeck Nr. 3.

Prostovoljna dražba.
V ponedeljek dne 9. aprila 1894
 dopoldne ob 9. uri bodeta Jakob in Ivanka Gašpari iz Zel-
 ščka pri Cerključi svoje
gozde nad 80 oral, njive in trav-
nike, obsegajoče 88 oral in poslopja
 prostovoljno prodajala.

Kupci se uljudno povabijo. (340—2)
 Št. 21/Pr. **Razpis službe.** (317—2)

Visoki deželni zbor kranjski ustanovil je pri deželni blagajnici
kranjski v Ljubljani
mesto praktikanta
 z adjutom 500 gld.
 Kdor hoče biti imenovan na to mesto, mora vsaj jedno leto za posku-
 snjo zadovoljilo službovati in napraviti izpit za blagajniško službovanje. Adju-
 tum pa se dotičniku prične takoj po nastopu službe izplačevati.
 Prošnje za to mesto naj se pošljejo
do 15. aprila t. l.
 podpisnemu deželnemu odboru, morajo pa biti podprte z dokazili o starosti,
 o studijah, o znanji slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter
 o vseh drugih merodajnih osebnih razmerah prošilcevih.
Od deželnega odbora kranjskega
 v Ljubljani, dne 17. marca 1894.

Razglas.
Ravnateljstvo
mestne hranilnice v Novem Mestu
 naznanja na podlagi sklepa z dne 21. marca 1894, št. 1, da
 bode hranilnica začela poslovati
dne 1. maja tekočega leta ob 10. uri dopoldne
 v mestni hiši.
 Od tega dneva se bodo vzprejemale vloge. Prošnje za
 posojila pa se lahko vlagajo že od 15. aprila počenši.
Uradni dnevi so vsak torek in petek
od 10.—12. ure dopoldne.
Ravnateljstvo mestne hranilnice v Novem Mestu
 dne 30. marca 1894. (360)
Adolf Pauser, **Fran Perko,** **Dr. Sehegula,**
 predsednik ravnateljstva, pisarnični ravnatelj, podpredsednik.

Štev. 4752 **II. Razglasilo b.** iz l. 1894.
 C kr finančno ravnateljstvo za Kranjsko daje s tem na splošno znanje,
 da se bodeta
pehotna vojašnica in strelivno skladišče
v Rudolfovem
 prodala potom javne dražbe. Dotična obravnava, katere se lahko
 udeležijo z ustmenimi ponudbami ali pismenimi oferti, se bode vršila
dne 30. aprila 1894 ob 10. uri predpoludnem
pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani.
 Izklicna cena iznaša za pehotno vojašnico 25.100 gld.
 za strelivno skladišče pa 50 „
 Vse drugo je razvidno iz natančnejšega razglasila, ki je objavljeno v
 uradnem listu Ljubljanskega časopisa števil 74 z dne 2. aprila 1894.
C. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani
 dne 24. marca 1894. (370—1)

„EQUITABLE“
Zjedinjenih držav zavarovalno društvo za življenje
v Novem Yorku.
 Ustanovljeno l. 1859. — Koncesijevano v Avstriji dne 11. oktobra 1882.
 Na Dunaju, „Stock im Eisenplatz“, v svoji palači.
„EQUITABLE“ je na vsem svetu prvi in največji zavod
za zavarovanje na življenje.
 Premoženje dne 31. decembra 1892 gld. 382.650.130.02
 Dohodki leta 1892 „ 100.715.593.72
 Novih zavarovanj je bilo sklenjenih leta 1892 za „ 501.225.790.—
 Zavarovanega kapitala je bilo 31. decembra 1892 „ 2.127.405.613.—
 Zaklad dobičkov dne 31. decembra 1892. leta „ 77.974.538.72
 Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena palača
 „Stock im Eisen“ na Dunaju, vredna gld. 2.300.000.—
Vspehi 20letnih, leta 1893. dokončanih zavarovanj za slučaj
smrti in za ućakanje z 20letnim nabiranjem dobička.
Polica števil 82.590.
 Zavarovalec:
J. Walter Brook, Huddersfield (Angleško)
 Zavarovana svota: Liv. Sterl. 2000.—
 Starost: 23 let.
 Liv. Sterl.
 Letna zavarovalnina 98. 8. 4.
 Zavarovalec vplačal je skozi
 20 let 1968. 6. 8.
 Leta 1893 bilo mu je na iz-
 bero vzeti:
 1.) ali gotovine 3264.11. 2.
 (s tem se mu povrne za
 vsakih 100 Liv. Sterl. vpla-
 čane zavarovalnine Liv. Sterl.
 165 17.—, ali vrnejo se mu
 vse vplačane premije z nad
 6% letnimi obrestmi vred)
 2.) ali doplačano, premij opu-
 ščeno po smrti plačilno po-
 lico za 6524.—
 3.) ali dosmrtno živотно rento
 letnih 218.—
Polica števil 81.524.
 Zavarovalec:
Hy. Shaw, Huddersfield (Angleško).
 Zavarovana svota: Liv. Sterl. 2000.—
 Starost: 41 let.
 Liv. Sterl.
 Letna zavarovalnina 104.11. 7.
 Zavarovalec vplačal je skozi
 20 let 2091.13. 4.
 Leta 1893 bilo mu je na iz-
 bero vzeti:
 1.) ali gotovine 3457.10.—
 (s tem se mu povrne za
 vsakih 100 Liv. Sterl. vpla-
 čane zavarovalnine Liv. Sterl.
 165 6.—, ali vrnejo se mu vse
 vplačane premije s 6 1/2% let-
 nimi obrestmi vred)
 2.) ali doplačano, premij opu-
 ščeno po smrti plačilno po-
 lico za 5724.—
 3.) ali dosmrtno živотно rento
 letnih 348.—
 Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu
 in (348—4)
generalni zastopnik za Kranjsko:
Alfred Ledenik v Ljubljani, Mestni trg 25.

Dobiva se v vseh **specerijskih, delikates-**
nihi prodajalnicah in konditorijah.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža **Fraza Toni kovaško obrt** katero bom nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (87)

Ivanka Toni
v Kravji dolini št. 2